

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123202360
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123202360.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 - 17Csp/17/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., právne zastúpenej: RIEDL advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

- 2 - 17Csp/17/2023

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 100 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, v plnom rozsahu vychádzajúc pri výpočte trov konania z prisúdenej istiny s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

- 7 - 17Csp/17/2023

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 09.03.2023 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1 000 EUR titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobu odôvodnila tým, že v táto nadväzuje na konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 14Csp/145/2020, v ktorom súd zamietol žalobu žalovaného o zaplatenie 3 000 EUR. Vzhľadom na vedomosť o argumentačnej línii žalovaných veriteľov v danom type žalôb uviedla, že skutočnosť, či jej v dôsledku konania žalovaného reálne vznikla určitá ujma je bez právneho významu, nakoľko táto nie je zákonným predpokladom vzniku práva na primerané finančné zadosťučinenie. Účelom a zmyslom § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal samotným uplatnením ochrany proti porušeniu práva a povinnosti zo strany žalovaného. Ide o istú satisfakciu pre spotrebiteľa, ktorá má ale zároveň pôsobiť na žalovaného odradzujúco vo vzťahu k opätovnému porušovaniu práv spotrebiteľov. Súd v pôvodnom konaní dospel k záveru, že žaloba bola podaná aktívne vecne nelegitimovaným subjektom z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky, ktoré bolo spôsobené postupom postupcu a postupníka podľa neprijateľnej zmluvnej podmienky. Citovala body 24. a 25. odôvodnenia rozhodnutia súdu. Takéto konanie žalovaného považovala za porušenie noriem na ochranu spotrebiteľa, konkrétne § 17 zák. č. 129/2010 Z.z. Mala za to, že aj ak sa jedná o porušenie práva voči spotrebiteľovi, ktorý bol v konaní úspešný ako žalovaný, zakladá to nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa cit.

ust. Z okolností prípadu pôvodného súdneho konania vyhodnotila ako spravodlivú výšku primeraného finančného zadosťučinenia sumu 1 000 EUR.

2. Žalovaný najprv podaním zo dňa 30.03.2023 požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie k žalobe, a to z dôvodu mimosúdnych rokovaní. Keďže však k mimosúdnemu urovnaniu nedošlo, podal dňa 26.04.2023 vyjadrenie k žalobe, v ktorom navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Predovšetkým namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie v spore, nakoľko mal za to, že z odôvodnenia rozhodnutia v základnom konaní nevyplýva, že by sa dopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne, a preto ho nemožno považovať za osobu, ktorá by za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne zodpovedala. Poukázal na 26. bod odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd konštatoval, že žalovaný (vtedy ako žalobca) nemal aktívnu vecnú legitimáciu z dôvodu, že práva vyplývajúce zo zmluvy neprešli v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch na žalovaného (vtedy žalobcu). Žalovaný nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.02.2014, netvoril text zmluvy a VOP a tiež nie je subjektom, ktorý by v zmysle akéhokoľvek zákonného ustanovenia mal povinnosť vyzvať dlžníka pred postúpením pohľadávky na plnenie – túto povinnosť má postupca, nie postupník. Vzhľadom na uvedené mal za to, že nemôže byť považovaný za osobu, ktorá by za tvrdené porušenie spotrebiteľských práv zodpovedala. Podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.02.2023. Mal pri tom za to, že cieľom § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je automatický vznik nároku na finančné zadosťučinenie v prípade akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore. Uviedol, že nemôže byť sankcionovaný za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu. Poukázal tiež na skutočnosť, že v prípade straty sporu znáša neúspešná strana trovy konania protistrany, čím sa zabezpečuje zamedzenie zneužívania súdov a šikanovania iných osôb neustálym uplatňovaním nedôvodných nárokov. Výklad § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorým by sa upieralo (domnelým) veriteľom realizovať ich právo na súdnu ochranu tým, že okrem trov konania by im v prípade straty sporu vznikala aj povinnosť primeraného finančného zadosťučinenia považoval za v priamom rozpore s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 796/2016 z 22.06.2017. Primerané finančné zadosťučinenie má predstavovať osobitnú kompenzáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii, pričom táto ujma musí byť tvrdená a preukázaná. Žalovaný sa tiež vyjadril k samotnej žalobkyňou požadovanej výške primeraného finančného zadosťučinenia, pričom ju považoval za ničím nepodloženú. Poukázal aj na prax všeobecných súdov, ktoré priznávajú primerané finančné zadosťučinenia v sadzbách 50 EUR, či v mimoriadne odôvodnených prípadoch 100 EUR a viac, za individuálneho posúdenia skutočného porušenia, správania sa dlžníka, dodávateľ atď. Mal za to, že žalobkyňa nezdôvodnila výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia. Uviedol, že z konania (aktivity) žalobkyne počas zmluvného vzťahu, ako aj následne v predchádzajúcom konaní vôbec nevyplýva, že by táto mala mať nárok na primerané finančné zadosťučinenie v ňou požadovanej výške. Je neprípustné, aby sa žalobkyňa obohatila na úkor žalovaného a to s ohľadom na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov ohľadom priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Požadované primerané finančné zadosťučinenie sa vymyká akejkoľvek logike veci, ako aj regulácii ochrany spotrebiteľa, pričom žalobkyňa svoje postavenie zjavne zneužíva napriek tomu, že jej bola poskytnutá plná ochrana zo strany štátnej moci. Vzhľadom na uvedené považoval žalobu za nedôvodnú čo do uplatnenej a ničím bližšie nezdôvodnenej výšky, ktorá je svojou povahou šikanózna a rozporná s dobrými mravmi.

3. Žalobkyňa nevyužila možnosť repliky (vyjadrenie žalovaného bolo jej právnomu zástupcovi doručené s možnosťou vyjadriť sa dňa 02.05.2023).

4. Súd na pojednávaní dňa 20.10.2023 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou (na čl. 7 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/145/2020 – 153 zo dňa 07.12.2021 spolu s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti nachádzajúcou sa na rubovej strane čl. 11), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán v žalobe a vyjadrení, ako aj s ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/145/2020-153 zo dňa 07.12.2021, právoplatným dňa 08.01.2022, súd zamietol žalobu, ktorú podal žalovaný (vtedy v postavení žalobcu) a priznal žalobkyňi (vtedy v postavení žalovanej) náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Predmetom uvedeného konania bola pohľadávka voči žalobkyňi (vtedy v pozícii žalovanej) z titulu zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.02.2014, ktorú táto uzavrela so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. Žalovaný (vtedy v pozícii žalobcu) si uvedenú pohľadávku uplatňoval ako právny nástupca uvedenej

spoločnosti, nakoľko mu predmetná pohľadávka z úverovej zmluvy mala byť postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 24.06.2019. Z obsahu odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žaloba bola zamietnutá predovšetkým z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v spore, keďže súd dospel k záveru, že vtedajšiemu žalobcovi (teraz žalovanému) nesvedčí hmotné právo, a to z dôvodu neplatnosti postúpenia pohľadávky pre rozpor s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože pri zohľadnení neplatnosti zosplatnenia úveru nastala konečná splatnosť úveru až 20.03.2024.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 177Csp/17/2023-58 zo dňa 20.10.2023, ktorým žalobu zamietol, nakoľko dospel k záveru, že žalovaný nezodpovedá za porušenie povinností dodávateľa podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pre ktoré bola žaloba v pôvodnom konaní zamietnutá. Súd mal v zhode so žalovaným za to, že veriteľ – dodávateľ Slovenská sporiteľňa, a.s. zodpovedá za v rozsudku deklarované porušenie práv spotrebiteľa a povinností dodávateľa v rámci spotrebiteľského vzťahu. Súd mal za to, že žalovaný neporušil žiadnu svoju povinnosť, či právo spotrebiteľa, iba realizoval svoje ústavou garantované právo na súdnu ochranu. Až v konaní pred súdom súd posúdil dojednanie zmluvy týkajúce sa možnosti zosplatnenia úveru za neprijateľnú zmluvnú podmienku a zosplatnenie za neplatné, v dôsledku čoho sa za použitia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch stala neplatnou aj zmluva o postúpení pohľadávok. Za formuláciu zmluvných dojednaní, ako aj dojednaní VOP, ako aj za splnenie zákonných podmienok uložených dodávateľovi pred zosplatnením úveru zodpovedal podľa názoru súdu iba pôvodný veriteľ. Žalovaný v dôsledku neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok ani nie je nositeľom žiadnych práv a povinností z danej zmluvy o úvere. Súd zastával názor, že s ohľadom na znenie § 3 ods. 5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ má právo uplatniť si primerané finančné zadosťučinenie (a teda prípadná žaloba o primerané finančné zadosťučinenie má smerovať) po (resp. pri) úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi pred súdom voči tomu, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, čo nemusí byť priamo osoba, ktorá bola opačnou stranou v súdnom konaní. Súd teda dospel k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

7. O žalobkyňou podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 17CoCsp/5/2024-96 zo dňa 20.06.2024 tak, že rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že predpoklad nároku na primerané finančné zadosťučinenie je daný, pokiaľ spotrebiteľ bol úspešný v inom konaní, kde buď úspešne viedol proti dodávateľovi spor alebo úspešne sa bránil takémuto dodávateľovi. Odvolací súd poukázal na to, že žalovaný vystupoval v pôvodnom konaní ako dodávateľ vstupujúci do všetkých práv a povinností spotrebiteľského vzťahu voči žalobkyni (v tom čase žalovanej). V prejednávanej veci je preto objektom zodpovednosti za úspech žalobkyne v pôvodnom konaní, keď je povinný niesť zodpovednosť za realizáciu svojich nárokov, voči ktorým sa musela žalobkyňa účinne brániť a keď bolo zistené, že žalovaný (v pôvodnom konaní v pozícii žalobcu) nemá hmotnoprávny základ pre uplatňovanie týchto práv. Žalovaný určité časové obdobie od podania žaloby v predchádzajúcom (pôvodnom) súdom konaní až do rozhodnutia súdu vystupoval v pozícii právneho nástupcu pôvodného dodávateľa, a teda voči nemu musela a vykonala žalobkyňa v pôvodnom konaní v postavi žalovanej všetky procesné námietky ako voči pôvodnému dodávateľovi (Slovenská sporiteľňa, a.s.). Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že žalovaný je v tomto spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, pretože samotným podaním žaloby voči žalovanej (aktuálne žalobkyni) došlo k porušeniu práv a povinností uvedených v ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z., keď participoval na zásahu do práv žalobkyne (vtedy žalovanej), ktoré však pre pôvodného žalobcu skončilo neúspechom z dôvodu, že bolo zistené, že jeho hmotnoprávne nároky nie sú dané. Odvolací súd napokon tiež reagoval na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021, na ktorý poukázal žalovaný a kde bolo konštatované, že v právny nástupca banky nie je z titulu postúpenia pohľadávky pasívne vecne legitimovaný a zodpovedný za nároky podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, kde odvolací súd uviedol, že najvyšší súd v svojom konaní riešil zodpovednosť takéhoto subjektu v prípade, že došlo k postúpeniu pohľadávky, avšak postupovaná pohľadávka, resp. pohľadávka, ktorá bola predmetom sporu, nebola v súpise postupovaných pohľadávok, teda sa ani neskúmalo, či boli dodržané všetky predpoklady platného či neplatného postúpenia pohľadávky a porušenia konkrétneho spotrebiteľského práva či povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. V prejednávanej veci, naopak, predmetom konania bolo podľa žalovaného (vtedy žalobcu) aktívne konanie v pozícii nového veriteľa v dôsledku platného postúpenia pohľadávky a účinnej obrany voči takémuto konaniu žalovaného (vtedy žalobcu) obranou spočívajúcou v nedodržaní hmotnoprávných predpokladov vyplývajúcich z hmotného práva pred postúpením pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka [nebol dodržaný postup podľa § 53 ods. 5

(teraz § 53 ods. 9) Občianskeho zákonníka]. Úlohou prvoinštančného súdu tak je spravovať sa právnym názorom odvolacieho súdu a rozhodnúť o výške uplatňovaného nároku žalobkyne.

8. Vzhľadom na uvedené súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 13.09.2024.

9. Na skutkový stav zistený na základe vykonaného dokazovania (viď 5. odsek odôvodnenia) stav súd aplikoval nasledujúcu právnu úpravu:

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa}) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

14. Zákonnými predpokladmi úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je:

- existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka),
- úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a
- pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá.

15. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľa ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti

ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

16. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

17. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným prebiehal súdny spor zo spotrebiteľskej zmluvy, v ktorom žalovaný vystupoval ako žalobca a žalobkyňa ako žalovaná, pričom žaloba bola zamietnutá (súd nevyhovel žalobe súčasného žalovaného). Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporný. Sporná medzi stranami bola pasívna vecná legitimácia žalovaného v spore, a teda či tento zodpovedá za porušenie spotrebiteľských práv, resp. porušenie povinností dodávateľ a tiež samotná výška primeraného finančného zadosťučinenia.

18. Súd po vykonanom dokazovaní s poukazom na uvedené ustanovenia a právny názor odvolacieho súdu dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá za porušenie povinností dodávateľa, keď podaním žaloby vtedy v pozícii žalobcu voči žalovanej (teraz žalobkyni) porušil jej práva zakotvené v zákone č. 250/2007 Z.z., pretože participoval na zásahu do práv žalobkyne (vtedy žalovanej). Právoplatným skončením konania vo veci sp. zn. 14Csp/145/2020 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti zo strany žalobkyne, ktorá brániac si svoje právo a namietajúc porušenie spotrebiteľských noriem dosiahla zamietnutie žaloby v predchádzajúcom konaní. V zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa jej takéto úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti umožňuje požadovať od žalovaného, ako subjektu participujúceho na porušení povinností dodávateľa, primerané finančné zadosťučinenie. K otázke pasívnej vecnej legitimácie v prípadoch postúpenia pohľadávok sa napokon žiada dodať, že spotrebiteľ častokrát práve pri postúpení pohľadávky sa následne ocitá v situácii, kedy či už žaluje pôvodného veriteľa alebo domnelého postupníka, je mu vyčítaná zo strany dodávateľov nesprávna pasívna vecná legitimácia a účastníci zmluvy o postúpení pohľadávok sa snažia navzájom zbaviť zodpovednosti za stav, ktorý napokon doľahol na spotrebiteľa.

19. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Primerané finančné zadosťučinenie má pritom plniť jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak funkciu satisfakčnú, predstavujúcu určitú odmenu, spotrebiteľa za to, že sa pustil do sporu, resp. bránil v spore s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil (v podobe bezdôvodného obohatenia). Minimálne po dobu do právoplatného rozhodnutia súdu bola žalobkyňa v neistote ohľadom svojich nárokov, resp. rozsahu povinnosti. Na druhej strane súd ale vzal do úvahy tú skutočnosť, že k zásahu do majetkových práv žalobkyne nedošlo a v pôvodnom súdnom konaní jej bol priznaný aj nárok na náhradu trov konania.

20. Súd mal tak za to, že vyššie uvedené porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa boli v tomto konaní riadne preukázané. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takéto podmienka nevyplýva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ako aj na právne závery, ku ktorým súd použitím uvedených právnych noriem dospel, súd priznal žalobkyni nárok na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému, pričom sa ale nestotožnil s výškou ňou uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia. Súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 EUR, pričom sa domnieva, že priznaná suma reflektuje závažnosť porušenia práv spotrebiteľa zo strany žalovaného, konkrétne skutkové okolnosti v danom prípade a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, prípadne potenciálnych dôsledkov, ktoré spotrebiteľovi hrozili, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pri výške určenia primeraného finančného zadosťučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu a dospel k záveru, že primerané finančné

zadosťučinenie vo výške 100 EUR považuje za primerané, splňajúce jednak funkciu satisfakcie pre žalobkyňu a minoritne aj funkciu sankcie pre žalovaného. Reálny zásah do majetkovej sféry žalobkyne pritom nebol v konaní ani tvrdený, ani preukázaný. Rovnako žalobkyňa nepoukazovala na nejaké osobitné okolnosti, ktoré by bolo potrebné zvlášť zohľadniť a ktoré by odôvodňovali prípadnú vyššiu sumu primeraného finančného zadosťučinenia (napr. nejaké psychické útrapy, diskomfort, akékoľvek problémy, ktoré jej v dôsledku porušenia jej práv zo strany žalovaného vznikli). Ako už súd uviedol, pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd taktiež zohľadnil, že žalobkyňa (vtedy v pozícii žalovanej) bola v základnom konaní priznaná aj náhrada trov konania v plnom rozsahu.

22. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Plný úspech žalobcu v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd odvodzoval od úspechu v základe nároku. K tomu podporne súd poukazuje na literatúru, napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926-927, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne žalobca neuplatňuje výšku plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

- 2 - 17Csp/17/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.